

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/078 van 18 juli 2023

over

tekst	Voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot oprichting en regeling van de centra intrafamiliaal geweld (IFG-centra)
roepnaam	(decreet intrafamiliaal geweld)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 16 juni 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de mevrouw Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 16 juni 2023, ontvangen door de VTC op 16 juni 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 18 juli 2023;

Brengt op 18 juli 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorontwerp van decreet *tot oprichting en regeling van de centra intrafamiliaal geweld* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Met dit Ontwerp worden de **centra intrafamiliaal geweld opgericht**, worden de doelstellingen en opdrachten van de centra vastgelegd, wordt het **casusoverleg binnen de centra** geregeld en wordt een regeling inzake de **verwerking van persoonsgegevens** binnen de centra opgenomen.
4. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens (onderlijning VTC):

"Art. 3. Een IFG-centrum is een regionale netwerkorganisatie die bestaat uit een multidisciplinair team van professionals, inhoudelijk aangestuurd door een coördinator, waarbij minstens het Agentschap Justitie en Handhaving, het Agentschap Opgroeien, een lokaal bestuur, een centrum algemeen welzijnswerk als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk, en een vertrouwenscentrum kindermishandeling als vermeld in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2017 betreffende de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de partnerorganisatie, betrokken zijn. De partners binnen de netwerkorganisatie zijn niet hiërarchisch ten opzichte van elkaar gepositioneerd.

Het IFG-centrum engageert zich bovendien om een nauwe samenwerking met het openbaar ministerie en de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, na te streven.

De doelstelling van een IFG-centrum bestaat erin intrafamiliaal geweld op een duurzame, gecoördineerde en doeltreffende wijze aan te pakken door een optimale intersectorale samenwerking vanuit de betrokken diensten.

Per gerechtelijk arrondissement wordt er minstens één IFG-centrum opgericht.

Art. 7. De IFG-centra kunnen beleidsadviezen uitbrengen aan de Vlaamse Regering. Om een gericht beleid inzake intrafamiliaal geweld te kunnen voeren, bezorgen de IFG-centra geanonimiseerde gegevens over intrafamiliaal geweld aan het Agentschap Justitie en Handhaving. De gegevens hebben betrekking op het aantal en het profiel van de opgevolgde cliëntsystemen en de ontwikkelingen inzake de problematiek en aanpak van intrafamiliaal geweld. Het Agentschap Justitie en Handhaving bezorgt deze gegevens aan de Vlaamse Regering, en in het bijzonder aan de Vlaamse minister, bevoegd voor welzijn.

De betrokken Vlaamse administraties bezorgen eveneens geanonimiseerde gegevens die voortkomen uit de toepassing van hun beleid omtrent intrafamiliaal geweld aan het Agentschap Justitie en Handhaving.

De Vlaamse Regering kan de vorm, de inhoud, de wijze en de periodiciteit van de aan te leveren beleidsadviezen en rapportering, vermeld in het eerste en tweede lid, nader bepalen.

De beleidsadviezen en rapportering, vermeld in het eerste lid, worden tevens voorgelegd en besproken op een intersectorale stuurgroep. Die stuurgroep is samengesteld uit:

1° vertegenwoordiging van het Agentschap Justitie en Handhaving, die de stuurgroep voorzigt;

2° vertegenwoordiging van de betrokken Vlaamse ministers;

3° vertegenwoordiging van de betrokken Vlaamse administraties;

4° vertegenwoordiging van de betrokken sectoren.

De Vlaamse Regering kan de samenstelling en de werking van de stuurgroep, vermeld in het vierde lid, nader bepalen.

Art. 8. Binnen een IFG-centrum kan, met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntstelsel, in het kader van een intersectoraal traject, een casusoverleg conform artikel 458ter van het Strafwetboek worden georganiseerd. Op dat casusoverleg kunnen cliëntsystemen besproken worden die voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 5.

Art. 13. §1. Conform artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, zijn de deelnemers tot geheimhouding verplicht wat betreft de tijdens het casusoverleg meegedeelde geheimen.

§2. Een deelnemer aan het casusoverleg kan informatie, die meegedeeld is op het casusoverleg, delen met een of meer leden van het betrokken cliëntsysteem als er tussen alle deelnemers aan het casusoverleg consensus is over:

- 1° welke informatie precies gedeeld kan worden met het betrokken cliëntsysteem;
 - 2° met welke leden van het betrokken cliëntsysteem met wie informatie gedeeld kan worden;
 - 3° welke deelnemer aan het casusoverleg de informatie kan delen met het betrokken cliëntsysteem.
- De geheimhoudingsplicht, vermeld in paragraaf 1, kan niet verbroken worden omwille van een rapportageplicht in hoofde van een deelnemer, tenzij daarover consensus bestaat tussen alle deelnemers aan het casusoverleg conform het eerste lid.

Art. 14. §1. Voor zover het noodzakelijk is om de doelstelling van het IFG-centrum te realiseren, kunnen de organisaties, vermeld in artikel 9, de volgende persoonsgegevens verwerken:

- 1° identificatiegegevens, waaronder het rijksregisternummer of het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;
 - 2° contactgegevens;
 - 3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;
 - 4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;
 - 5° gegevens over schulden en solvabiliteit;
 - 6° gegevens over de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;
 - 7° gegevens over de gezinnsamenstelling;
 - 8° gegevens over de woonomstandigheden;
 - 9° politionele en gerechtelijke gegevens;
 - 10° gegevens over de gezondheid;
 - 11° gegevens over risicosituaties en -gedragingen;
 - 12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;
 - 13° gegevens met over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
 - 14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;
 - 15° gedragsgegevens;
 - 16° andere gegevens die noodzakelijk zijn om de doelstelling van het IFG-centrum te realiseren.
- De personen van wie de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden verwerkt, zijn de leden van het cliëntsysteem en hun onderlinge relaties en contacten.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

- 1° de deelnemers aan een casusoverleg kunnen conform artikel 12 persoonsgegevens delen met en ontvangen van andere deelnemers aan het casusoverleg;
- 2° de organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen persoonsgegevens delen met de coördinator, voor zover dit noodzakelijk is om de aanmelding van een cliëntsysteem te realiseren;
- 3° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan voor de trajectwerking van het IFG-centrum, kunnen de persoonsgegevens verwerken met het oog op het uitvoeren van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° en 2°;
- 4° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 3° en 4°, kunnen de persoonsgegevens verwerken voor zover dat noodzakelijk is om deze opdrachten te realiseren;
- 5° de personeelsleden van lokale besturen en van het Agentschap Justitie en Handhaving, die instaan voor de coördinatie van een IFG-centrum, kunnen de persoonsgegevens verwerken in de mate dat dit noodzakelijk is voor de operationele coördinatie van het IFG-centrum;
- 6° de persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in een gezamenlijke dossieromgeving, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het vierde lid;
- 7° de coördinator kan het dossier, met inbegrip van de persoonsgegevens, overdragen aan de coördinator van een ander IFG-centrum als het cliëntsysteem door dat andere IFG-centrum verder wordt opgevolgd.

Voor de dossieromgeving, vermeld in het derde lid, 6°, worden passende beveiligingsmaatregelen genomen, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer, conform de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, en conform de beveiliging

van de verwerking, vermeld in artikel 32 van de algemene verordening gegevensbescherming. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast. De passende maatregelen ter beveiliging kunnen nader bepaald worden door de Vlaamse Regering.

§2. De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, gebeurt conform artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming. Die verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de voormelde verordening.

§3. Het Agentschap Justitie en Handhaving is verwerkingsverantwoordelijke voor de dossieromgeving, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 6°.

De organisaties die deelnemen aan het casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via de dossieromgeving en voor het zorgvuldige gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via de dossieromgeving.

§4. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doeleinde van de gegevensverwerking. De maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van een casusoverleg en in het kader van de trajectwerking, bedraagt dertig jaar. De voormelde termijn vangt aan op de datum dat het dossier in het IFG-centrum wordt afgesloten. De Vlaamse Regering kan nader bepalen hoe een dossier wordt afgesloten.

§5. Met het oog op beleidsondersteuning en rapportering als vermeld in artikel 7, verwerkt een IFG-centrum persoonsgegevens als vermeld in artikel 14. Die rapportering bevat geen informatie waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden afgeleid.

Art. 15. Met behoud van de toepassing van de bepalingen uit hoofdstuk 3 van dit decreet zijn de personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een IFG-centrum, gehouden tot het beroepsgeheim conform artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 16. De organisaties die deelnemen aan een casusoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, nemen passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van het cliëntsysteem en hun contacten en relaties. Die maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van een IFG-centrum voldoende duidelijk is, en dat het voor de betrokkenen duidelijk is hoe de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 21 van de algemene verordening gegevensbescherming, zullen worden toegepast.”

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

5. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:

de leden van het cliëntsysteem en hun onderlinge relaties en contacten; een cliëntsysteem wordt gedefinieerd als “5° cliëntsysteem: een groep personen die samenleeft of samengeleefd heeft en tussen wie een duurzame en affectieve band bestaat of bestaan heeft;”¹

-

- en dat het minstens de volgende gegevens betreft:

1° identificatiegegevens, waaronder het rijksregisternummer of het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

2° contactgegevens;

3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;

4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;

5° gegevens over schulden en solvabiliteit;

6° gegevens over de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;

7° gegevens over de gezinssamenstelling;

8° gegevens over de woonomstandigheden;

9° politionele en gerechtelijke gegevens;

10° gegevens over de gezondheid;

11° gegevens over risicosituaties en -gedragingen;

12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;

13° gegevens met over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;

14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;

15° gedragsgegevens;

16° andere gegevens die noodzakelijk zijn om de doelstelling van het IFG-centrum te realiseren.

6. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

7. Het Ontwerp vermeldt in artikel 14, §2 expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, namelijk “de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen”.
8. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt. Ook gezien de mogelijke betrokkenheid van de politiediensten die openbaar gezag kunnen inroepen, is het nodig om duidelijk aan te geven op welke rechtvaardigingsgrond de hier bedoelde verwerkingsverantwoordelijken steunen.

¹ De VTC wijst erop dat deze term gemakkelijk kan verward worden met “cliëntopvolgingssysteem”. Ondanks de definitie maakt dit de tekst moeilijk leesbaar.

9. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer² zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM³, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁴ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁵
10. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁶, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
11. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere

² In de toelichting wordt bij de impactanalyses ingegaan op de impact op de privacy:

“Deze impact valt te verantwoorden omwille van bovenstaande argumenten met betrekking tot de gevolgen van intrafamiliaal geweld voor kinderen en jongeren. Aangezien het casusoverleg binnen een IFG-centrum georganiseerd wordt om de fysieke en psychische integriteit van betrokkenen te beschermen, zal de uitwisseling van persoonsgegevens zelfs een positieve impact hebben op het kind of de jongere. De positieve impact weegt ontegensprekelijk zwaarder door dan de negatieve impact op het recht op privacy.”

“De mogelijkheid tot het uitwisselen van persoonsgegevens op een casusoverleg binnen een IFG-centrum kan beschouwd worden als een maatregel die een impact heeft op het recht op privéleven. Deze maatregel streeft echter een legitiem doel na, met name de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de betrokken personen, en meer bepaald de aanpak van intrafamiliaal geweld. Deze doelstelling wordt uitvoering besproken in de algemene toelichting.”

³ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

⁴ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁵ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *“L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁶ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.

12. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
13. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen⁷. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁸.
14. De VTC merkt op dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk:
 - gegevens over de gezondheid;
 - gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;
 - gegevens met over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
 - gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;

en ook in 10, AVG:

- politionele en gerechtelijke gegevens;
 - gegevens over risicosituaties en -gedragingen.
15. Het Ontwerp bevestigt al de aanwezigheid van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in artikel 14, §2, 2° en 3° en vermeldt daarbij de uitzonderingsgrond voor de gegevens bedoeld in artikel 9, AVG (onderlijning VTC):

“De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming. Die verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g), van de voormelde verordening.”

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de voormelde verordening.”

16. De VTC adviseert om de redenen van zwaarwegend algemeen belang, die mogelijk wel uit het geheel van de tekst af te leiden zijn, nog eens te vermelden in de toelichting.
17. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;

⁷ Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens”, in dezelfde zin GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

⁸ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
2. Artikel 14, §1, laatste lid houdt rekening met de hiervoor vermelde verplichtingen van de AVG en WVG:

“In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast.”

18. Zie verder hierover onder de titel “Vertrouwelijkheid”.
19. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

20. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

21. De Memorie van Toelichting verklaart het volgende:

“Artikel 14

In het kader van de werking van een IFG-centrum zullen er persoonsgegevens worden verwerkt. Dit artikel biedt onder meer een rechtsgrond voor de deelnemers aan casusoverleg en de coördinatoren van de IFG-centra om persoonsgegevens te mogen verwerken.

Paragraaf 1 bepaalt vooreerst de finaliteit van de verwerking van de persoonsgegevens, met name de realisatie van de doelstelling van het IFG-centrum. Enkel voor zover het noodzakelijk is om deze te realiseren, kunnen persoonsgegevens worden verwerkt. De doelstelling van het IFG-centrum wordt toegelicht in artikel 3, tweede lid van het ontwerpdecreet.”

22. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:

“Art. 3. Een IFG-centrum is een regionale netwerkorganisatie die bestaat uit een multidisciplinair team van professionals, inhoudelijk aangestuurd door een coördinator, waarbij minstens het Agentschap Justitie en Handhaving, het Agentschap Opgroeien, een lokaal bestuur, een centrum algemeen welzijnswerk als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk, en een vertrouwenscentrum kindermishandeling als vermeld in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2017 betreffende de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling en de partnerorganisatie, betrokken zijn. De partners binnen de netwerkorganisatie zijn niet hiërarchisch ten opzichte van elkaar gepositioneerd.

[...]

De doelstelling van een IFG-centrum bestaat erin intrafamiliaal geweld op een duurzame, gecoördineerde en doeltreffende wijze aan te pakken door een optimale intersectorale samenwerking vanuit de betrokken diensten.”

23. In artikel 3, §2 van het Ontwerp staat een bepaling die gedeeltelijk te lezen is als doelstelling en gedeeltelijk als een (indirect verwoorde) verplichte wijze van aanpakken (die het casusoverleg inhoudt):

“Het IFG-centrum engageert zich bovendien om een nauwe samenwerking met het openbaar ministerie en de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, na te streven.”

24. Artikel 14, §1, tweede lid vermeldt ook doeleinden voor specifieke verwerkingen, in het bijzonder mededelingen (zie onder minimale gegevensverwerking).

25. In artikel 14, §5, worden de doeleinden beleidsondersteuning en rapportering vermeld:

“§5. Met het oog op beleidsondersteuning en rapportering als vermeld in artikel 7, verwerkt een IFG-centrum persoonsgegevens als vermeld in artikel 14. Die rapportering bevat geen informatie waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden afgeleid.”

26. Artikel 7 bepaalt expliciet dat de IFG-centra enkel geanonimiseerde gegevens doorgeven aan het Agentschap Justitie en Handhaving. Het betreffen dan geen persoonsgegevens meer.

27. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

28. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

29. Het Ontwerp bevat hierover volgende bepaling:

“Art 14. §3. Het Agentschap Justitie en Handhaving is verwerkingsverantwoordelijke voor de dossieromgeving, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 6°.

De organisaties die deelnemen aan het casuoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via de dossieromgeving en voor het zorgvuldige gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via de dossieromgeving.

De organisaties die deelnemen aan het casuoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via de dossieromgeving en voor het zorgvuldige gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via de dossieromgeving.”

30. De AVG legt de aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming (artikel 37 AVG)⁹ op als ook het e-govdecreet. Gezien de verschillende gegevensstromen en de delicate verwerking binnen het casuoverleg, zou de rol (niet de aanstelling) van de **functionaris** voor de gegevensbescherming best verankerd worden in de regelgeving, bijvoorbeeld voor het adviseren bij het uitvoeren van de proportionaliteitstoets en wat de beschermingsmaatregelen betreft

31. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹⁰ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

⁹ Zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/functionaris-voor-gegevensbescherming>

- Aanbeveling nr. 04/2017 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna “CBPL”)

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-04-2017.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 243) (http://vtc.corve.be/docs/WP29_DPO.pdf)

¹⁰ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

32. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**¹¹ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG. De VTC verwijst in dit kader naar de punten

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

33. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht¹².

5. Minimale gegevensverwerking

34. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
35. De **categorieën betrokkenen** zijn de leden van het cliëntstelsel en hun onderlinge relaties en contacten.
36. De Memorie van Toelichting verklaart hierbij nog het volgende:

“Artikel 14

[...] Daarnaast worden in paragraaf 1 ook de types persoonsgegevens opgelijst, die binnen een IFG-centrum kunnen worden verwerkt, en de personen waarvan deze gegevens kunnen worden verwerkt. Deze kunnen in twee categorieën worden onderverdeeld:

- De cliëntsystemen die aangemeld worden bij een IFG-centrum;

- De relaties en contacten van het cliëntstelsel. De sociale context van een cliëntstelsel kan een belangrijk onderdeel uitmaken van de bespreking en opvolging van het cliëntstelsel. In die zin is het noodzakelijk dat ook de relaties en de contacten kunnen worden besproken. Hierbij moet worden benadrukt dat het niet deze relaties en contacten zijn die het hoofdvoorwerp van bespreking uitmaken. Vanuit die optiek is het van belang om nogmaals te benadrukken dat hun persoonsgegevens enkel kunnen worden verwerkt indien en voor zover dit noodzakelijk is voor de doelstelling van het IFG-centrum.”

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹¹ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aannee van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_ljsten_v1_voor_web.pdf

¹² Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

37. Wat de **ontvangers** betreft:

38. Artikel 14, §1, tweede lid vermeldt de verschillende ontvangers van de persoonsgegevens met verwijzing naar hun specifieke doelstellingen:

“De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

1° de deelnemers aan een casusoverleg kunnen conform artikel 12 persoonsgegevens delen met en ontvangen van andere deelnemers aan het casusoverleg;

2° de organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen persoonsgegevens delen met de coördinator, voor zover dit noodzakelijk is om de aanmelding van een cliëntstelsel te realiseren;

3° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan voor de trajectwerking van het IFG-centrum, kunnen de persoonsgegevens verwerken met het oog op het uitvoeren van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° en 2°;

4° de personeelsleden van de kernpartners, die instaan de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 4, eerste lid, 3° en 4°, kunnen de persoonsgegevens verwerken voor zover dat noodzakelijk is om deze opdrachten te realiseren;

5° de personeelsleden van lokale besturen en van het Agentschap Justitie en Handhaving, die instaan voor de coördinatie van een IFG-centrum, kunnen de persoonsgegevens verwerken in de mate dat dit noodzakelijk is voor de operationele coördinatie van het IFG-centrum;

6° de persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in een gezamenlijke dossieromgeving, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het vierde lid;

7° de coördinator kan het dossier, met inbegrip van de persoonsgegevens, overdragen aan de coördinator van een ander IFG-centrum als het cliëntstelsel door dat andere IFG-centrum verder wordt opgevolgd.”

39. Artikel 9 van het Ontwerp duidt de organisaties aan die bedoeld worden in punt 2° hiervoor:

“Art. 9. Aan een casusoverleg binnen een IFG-centrum kunnen de volgende organisaties deelnemen:

1° het Agentschap Justitie en Handhaving, vanuit haar opdracht, vermeld in artikel 4, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 september 2021 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap “Agentschap Justitie en Handhaving”;

2° lokale besturen;

3° de centra voor algemeen welzijnswerk, vermeld in artikel 6 van het decreet van 4 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk;

4° de vertrouwenscentra kindermishandeling, vermeld in artikel 42 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;

5° het openbaar ministerie;

6° de politiediensten, vermeld in artikel 1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;

7° de justitiehuisen, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand;

8° het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht, vermeld in artikel 2, 3°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot uitvoering van bepalingen over de justitiehuisen van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand;

9° de gevangnissen, vermeld in artikel 2, 15°, van de wet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden;

10° de centra voor leerlingenbegeleiding, vermeld in het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;

11° onderwijsinstellingen als vermeld in artikel 2, 13°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs;

12° de ondersteuningscentra jeugdzorg, vermeld in artikel 33 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;

13° de sociale dienst jeugdrechtbank, vermeld in artikel 56 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;

14° de centra voor geestelijke gezondheidszorg, vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de centra voor geestelijke gezondheidszorg;

15° de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 2012 inzake erkenning en subsidiëring van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning;

16° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;

17° het Agentschap Opgroeien;

18° de voorzieningen in de jeugdhulp, vermeld in artikel 1, 15°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen voor jeugdhulp;

19° het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, vermeld in artikel 3 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;

20° de voorzieningen die vergund, erkend of gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, vermeld in artikel 8, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;

21° diensten en voorzieningen uit de geestelijke gezondheidszorg;

22° diensten en voorzieningen uit de medische sector;

23° de ziekenfondsen, vermeld in artikel 2 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen;

24° andere organisaties die omwille van een bepaalde expertise of omwille van hun kennis van het cliëntstelsel, geacht worden een noodzakelijke bijdrage te kunnen leveren aan een geïndividualiseerde casusgerichte opvolging.”

40. De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de categorieën van persoonsgegevens en de categorieën van ontvangers **zeer ruim geformuleerd en talrijk** zijn. In deze context vindt de VTC dit aanvaardbaar mits telkens de proportionaliteitstoets gebeurt en de nodige beschermingsmaatregelen effectief worden geïmplementeerd.
41. De VTC wijst erop dat wat de samenwerking met de politiediensten betreft volgens de Raad van State¹³ een samenwerkingsakkoord zal nodig zijn.
42. In het kader van de organisatie van het casuoverleg moet een protocol worden opgemaakt conform artikel 458ter, Sw. De VTC wijst erop dat voor zover het Vlaamse instanties betreft die systematisch persoonsgegevens meedelen ook een protocol op grond van artikel 8 van het e-govdecreet zal moeten worden opgemaakt voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
43. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
44. Bovendien kunnen bepaalde mededelingen ook onderworpen zijn aan artikel 20 van de WVG of artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid¹⁴ en de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹⁵;
45. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
46. Wat de **bewaartermijn** betreft, bevat het Ontwerp (artikel 14, §4) hierover volgende bepaling:

“§4. De persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doeleinde van de gegevensverwerking. De maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van een casuoverleg en in het kader van de trajectwerking, bedraagt dertig jaar. De voormelde termijn vangt aan op de

¹³ Adv. RvS 72.961/3 van 22 februari 2023, Parl.St. Vl.Parl. 2022-2023, nr. 1723/1, 42-55

¹⁴ Wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (B.S. 10 september 2018) <https://dt.bosa.be/nl/ivc>

¹⁵ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

datum dat het dossier in het IFG-centrum wordt afgesloten. De Vlaamse Regering kan nader bepalen hoe een dossier wordt afgesloten.

47. Voor deze lange (maximale) bewaartermijn wordt een motivering gegeven in de toelichting:

“Paragraaf 4 legt de regels omtrent de bewaring van de persoonsgegevens vast. Sowieso geldt het principe van de minimale gegevensverwerking, waardoor persoonsgegevens niet langer dan noodzakelijk mogen worden bewaard. De maximale bewaartermijn wordt vastgelegd op dertig jaar vanaf het afsluiten van het dossier. Deze lange bewaartermijn is te rechtvaardigen door de typische geweldsdynamieken die vaak jarenlang blijven spelen binnen cliëntsystemen, alsook door de hoge graad van intergenerationele overdracht bij intrafamiliaal geweld. In de praktijk gebeurt de afsluiting van een dossier op een afrondingstafel binnen het IFG-centrum. Het ontwerpdecreet voorziet in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om nadere regels te bepalen rond deze afsluiting. Dit sluit aan bij de delegatie aan de Vlaamse Regering om de werking van een IFG-centrum te regelen.”

48. De VTC is van oordeel dat de termijn van 30 jaar erg lang is, vooral gezien de gevoeligheid van de gegevens. Hoe langer persoonsgegevens bewaard worden, hoe groter het risico op inbreuken op de beveiliging. De VTC adviseert dat ook de bewaartermijn van het dossier vastgelegd wordt op de afrondingstafel van het dossier. De criteria hiervoor worden bij voorkeur in het Ontwerp opgenomen.

6. Juistheid

49. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
50. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC adviseert om gezien het grote aantal spelers decretaal in een beheerssysteem te voorzien.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

51. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

52. Het Ontwerp bevat hierover volgende bepaling:

“Art. 16. De organisaties die deelnemen aan een casuoverleg en de kernpartners die instaan voor de trajectwerking en de werking van het IFG-centrum in het algemeen, nemen passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van het cliëntstelsel en hun contacten en relaties. Die maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van een IFG-centrum voldoende duidelijk is, en dat het voor de betrokkenen duidelijk is hoe de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 21 van de algemene verordening gegevensbescherming, zullen worden toegepast.”

53. De Memorie van Toelichting bevat volgende extra uitleg:

Art 16: “Concreet zou dit er kunnen in bestaan dat de organisaties in hun privacyverklaring opnemen dat zij kunnen deelnemen aan de werking van een IFG-centrum en dat zij bijgevolg gehouden zijn tot een geheimhoudingsplicht met betrekking tot de informatie die uitgewisseld wordt op een casuoverleg binnen dat IFG-centrum. Verder zullen zij in hun privacyverklaring ook moeten aangeven op welke wijze de AVG-rechten zullen worden nageleefd.”

54. De VTC beoordeelt het positief dat de transparantie-eis benadrukt wordt in het Ontwerp en dat de eis geldt tegenover alle leden van het cliëntstelsel en hun contacten en relaties.

8. Vertrouwelijkheid

- In het kader van het casusoverleg:

55. Het Ontwerp bevat als beschermingsmaatregel het beroepsgeheim gewaarborgd door artikel 458ter, §2, Sw en maakt tegelijk gebruik van de uitzonderingsregel opgenomen in dat artikel:

56. Artikel 10, derde lid:

“De informatie die wordt uitgewisseld in het kader van een aanmelding als vermeld in het eerste lid en de aanvulling van een aanmelding, vermeld in het tweede lid, betreft een voorbereiding op het casusoverleg en valt in die zin onder de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek. De organisaties, vermeld in artikel 9, kunnen deze informatie in het kader van een aanmelding als vermeld in het eerste lid en de aanvulling van een aanmelding, vermeld in het tweede lid, uitwisselen zonder dat deze mededeling strafbaar wordt gesteld conform artikel 458 van het Strafwetboek.”

Artikel 13, §1:

“§1. Conform artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, zijn de deelnemers tot geheimhouding verplicht wat betreft de tijdens het casusoverleg meegedeelde geheimen.”

57. Het casusoverleg kan overeenkomstig artikel 458ter, Sw enkel omwille van volgende doelstellingen worden georganiseerd:

- met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van de persoon of van derden;
- ter voorkoming van de misdrijven bedoeld in Titel I ter van Boek II, m.a.w. terroristische misdrijven;
- ter voorkoming van de misdrijven gepleegd in het raam van een criminele organisatie, zoals bepaald in artikel 324bis.

58. Artikel 8 van het Ontwerp doet beroep op de eerste rechtvaardigingsgrond:

“Art. 8. Binnen een IFG-centrum kan, met het oog op de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van een of meer leden van het betrokken cliëntstelsel, in het kader van een intersectoraal traject, een casusoverleg conform artikel 458ter van het Strafwetboek worden georganiseerd. Op dat casusoverleg kunnen cliëntsystemen besproken worden die voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 5.”

59. Artikel 5 van het Ontwerp bepaalt de volgende criteria:

“Art. 5. Een IFG-centrum kan een traject starten met een cliëntstelsel indien voldaan is aan de volgende criteria:

- 1° er is sprake van een verhoogd risico op herhaald intrafamiliaal geweld waarbij de fysieke of psychische integriteit van een of meer leden van het cliëntstelsel in het gedrang dreigt te komen;*
 - 2° intersectorale infodeling en casusoverleg tussen kernpartners is noodzakelijk om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken;*
 - 3° er is nood aan een afgestemd traject tussen de kernpartners om de cyclus van intrafamiliaal geweld te doorbreken.*
- [...].”*

60. Artikel 458ter, lid 3, Sw bepaalt dat als een casusoverleg wordt georganiseerd bij decreet, het decreet ten minste moet bepalen wie aan het overleg kan deelnemen, met welke finaliteit en volgens welke modaliteiten het overleg zal plaatsvinden.

61. Dit gebeurt in artikel 13 en 14 van het Ontwerp.
- In het kader van de operationele werking van een IFG-centrum:
62. Hiervoor wordt ook het strafrechtelijk gesanctioneerde beroepsgeheim ingesteld (zonder uitzonderingen andere dan die van het casuoverleg):
63. Artikel 15:
- “Met behoud van de toepassing van de bepalingen uit hoofdstuk 3 van dit decreet zijn de personen die betrokken zijn bij de operationele werking van een IFG-centrum, gehouden tot het beroepsgeheim conform artikel 458 van het Strafwetboek.”*

9. Beveiligingsmaatregelen

64. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
65. De VTC wijst erop dat aangezien het delicate gegevens, bijzondere categorieën van persoonsgegevens en gegevens bedoeld in artikel 10, AVG, betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
66. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
67. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁶ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁷ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁸ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁹.
68. Het Ontwerp bevat hierover de volgende bepalingen:

Artikel 14, 4°:

¹⁶ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁷ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁸ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁹ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

“Voor de dossieromgeving, vermeld in het derde lid, 6°, worden passende beveiligingsmaatregelen genomen, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer, conform de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 458ter, §2, van het Strafwetboek, en conform de beveiliging van de verwerking, vermeld in artikel 32 van de algemene verordening gegevensbescherming. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast. De passende maatregelen ter beveiliging kunnen nader bepaald worden door de Vlaamse Regering.”

Artikel 14, §5:

“§5. Met het oog op beleidsondersteuning en rapportering als vermeld in artikel 7, verwerkt een IFG-centrum persoonsgegevens als vermeld in artikel 14. Die rapportering bevat geen informatie waaruit de identiteit van een betrokkene rechtstreeks of onrechtstreeks kan worden afgeleid.”

De Memorie geeft hierbij nadere uitleg:

“Paragraaf 5 voorziet in de mogelijkheid om de dossiers te anonimiseren. Het is immers interessant om in het kader van beleidsondersteuning te beschikken over bijvoorbeeld geaggregeerde en anonieme gegevens. Op die manier kunnen er bepaalde trends worden vastgesteld en opgevolgd, zonder dat hierbij kan worden achterhaald om welke individuele personen het gaat. Aangezien de identiteit van de betrokkenen niet kan worden afgeleid, gaat het niet langer om persoonsgegevens, en zijn de bepalingen daaromtrent, zoals bv. de bewaartermijn, niet van toepassing.”

69. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover²⁰.
70. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten:
- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
 - aanstellen van een DPO door de verwerker;
 - aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.
71. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren²¹.

III. BESLUIT

72. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de rechtvaardigings- en uitzonderingsgronden verduidelijken in de toelichting;
 - een procedure en criteria bepalen voor het vastleggen van de bewaartermijn van het dossier;
 - een beheerssysteem voorzien om de juistheid van de gegevens te garanderen.

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-07-20 11:12:12 +02:00
Reden: ik keur dit document goed

Hans Graux,
Voorzitter VTC

²⁰ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

²¹ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.